

واکاوی کارکردهای هویتی و تمدنی آئین راهپیمایی اربعین

آئین همگرایی شیعه علیه سلطه

سرمقاله

< برخلاف آنچه تصور می شود، سنت های مبنایی شیعی، محرک و بنیان فرقه گرایی نیستند و نخواهند شد. دستگاه پروپاگاندای معاندین و مغرضین همواره سعی دارد این سنت ها و آیین ها را نشانه و دال فرقه گرایی تعریف کند؛ نوعی فرقه گرایی که خروجی اش به طرد، نفی و تکفیر دیگران می انجامد. تشیع، هرچند قرائت خود را به حقیقت نزدیک تر می داند، اما این قرائت، چون توسط امری خارج از انسان حد می خورد، لزوماً منجر به تکفیر و نفی دیگری نمی انجامد؛ چیزی که مسامحتاً بشر در جریان های تکفیری یا فاشیستی تجربه کرده است. با این تفاسیل و تفاسیر، آیین ها و سنت های شیعی، مفاهیم و بسترهایی برای همگرایی هویتی شیعیان است.

هویتی که بر مبنای پاسخ مشترک به چیستی و کیستی انسان ها و البته بر محوریت نهضت بیداری اسلامی عاشورایی شکل گرفته است. ماهیت عاشورایی این آیین ها، از جمله راهپیمایی اربعین، نفی سلطه، قلدری، زور و طاغوت است. ماهیت عاشورایی این آیین ها، پیشران نهضت حریت و آزادی است. از منظر جهان بینی عاشورایی، قدرت به صرف اینکه در قدرت است و ابزار سلطه را در اختیار دارد، مشروع نیست. صرف قدرت، مشروعیت نمی آورد. حتی اگر لازم باشد، باید جلوی چنین سلطه و سیطره ای ایستاد و نه گفت. از این جهت، ماهیت عاشورایی هویت ها و سنت های شیعی، عقریه قطب نمای جهان بینی توحیدی اوست، برای نه گفتن به طواغیت زمان.

سمت دیگر این سنت ها و آیین ها، کارکرد اجتماعی آن ها است. این مناسک و آیین ها حکم مغناطیسی را دارند که براده های پراکنده در زمان و مکان را گرد هم جمع کرده و تشکل و جامعه ای خلق می کنند که چیزی بیش از مجموع تک تک انسان های شرکت کننده در این مناسک است. جامعه بزرگ تری که تصویرش صرفاً جمع جبری ذراتش نیست، بلکه چیزی بیشتر از آن است. این درست نقطه مقابل تعاریف مدرنیستی از جامعه انسانی است که جامعه را حاصل کنار هم قرار گرفتن سلول های منفرد انسانی می دانند. خروجی این وضعیت، در روی زمین، یک پدیده انسانی محکم و ریشه دار است.

از سوی دیگر، شیعیان با حضور و شرکت در این آیین ها، خود را وابسته به جامعه بزرگ تری می بینند. آن ها سلول ها و ذراتی پراکنده نیستند که به زمین پرتاب شده باشند. بخشی از یک «مای» بزرگ ترند. چیستی و کیستی شان در این مای بزرگ تر تعریف می شود. آیین ها و مناسک شیعی، از جمله راهپیمایی اربعین، چون مایعی سیال در خلل و فرج جوامع در ظاهر پراکنده، در زمان و مکان جاری شده و شیعیان را نه تنها از مکان های مختلف، بلکه حتی از زمان های مختلف گرد هم می آورد و کنار هم قرار می دهد. شیعیان از زمان ها و مکان های مختلف احضار می شوند و مای آن ها بزرگ تر و منسجم تر شده و در طول زمان جاری می شود.

همه این ها مقدمه ای بود برای تشریح این مطلب که وفق چنین پدیده ای با ماهیت توحیدی و ضد سلطه عاشورایی ترکیب می شود، چه نتیجه ای می دهد و منافع چه کسانی را به خطر می اندازد؟ مگر نه این است که عقریه این دستگاه به سمت ماهیت عاشورایی کربلاست؟ و مگر نه این است که تیغ تیز عاشورا علیه دستگاه یزیدیان است؟! حالا شاید بهتر مشخص شود که چرا این مناسک، و در رأس آن ها پدیده عظیم اربعین، چه بستر عظیمی است و چرا حمایت مادی و معنوی از آن، مورد بغض دستگاه شرک و کفر جهانی و پیاده نظام نظریه پردازان جهان سومی آن است. اربعین، آیین بیداری و نهضت بیداران است و دم و دستگاه کفر با هر آنچه که مایه تلنگر انسان غفلت زده مدرن را فراهم آورد، سر عناد دارد.

قاب

به رسم هر ساله برگزار شد

مراسم عزاداری اربعین با حضور هیئت های دانشجویی در جوار محل شهادت رهبر شهید انقلاب

< امروز سه شنبه ۱۳/۵/۱۴۰۵ همزمان با سالروز اربعین حسینی هزاران نفر از دانشجویان در قالب هیئت های دانشجویی با حضور در جوار محل عروج ملکوتی رهبر شهید انقلاب اسلامی، ضمن قرائت زیارت اربعین، یاد و خاطره حضرت آیت الله العظمی شهید سید علی حسینی خامنه ای را گرامی داشتند. این مراسم امسال از طرف حضرت آیت الله سیدمجتبی حسینی خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی برگزار شد.

اطلاعیه دفتر مقام معظم رهبری

تکذیب انتساب پاسخ رهبر انقلاب به نامه رئیس جمهور

< با گرامیداشت اربعین حسینی و ادای احترام به روح بلند رهبر شهید انقلاب به اطلاع مردم شریف و مبعوث شده ایران می رساند، در روزهای اخیر برخی نقل قول ها از رهبری معظم انقلاب اسلامی در فضای مجازی منتشر شده است که متأسفانه زمینه ساز تشویش اذهان عمومی و ایجاد انشقاق و اختلاف در جامعه است.

بر همین اساس برخی نکات را درباره اخبار و مطالب مربوط به مقام معظم رهبری بیان می دارد:

مرجع رسمی انتشار پیام ها، اخبار و مطالب مرتبط با آیت الله سیدمجتبی حسینی خامنه ای، پایگاه اطلاع رسانی دفتر رهبر انقلاب و یا پایگاه حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب است و هرگونه مطالبی که خارج از این چارچوب منتشر شود فاقد سندیت و صحت می باشد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیام های خود از جمله در پیام اخیر بر حفظ اتحاد مقدس و حفظ حرمت مسئولان دلسوز و خدمتگزاران نظام اسلامی بویژه دولت محترم تأکید داشته اند. مطالبی که برخلاف توصیه های مؤکد رهبری، موجب انشقاق و دودستگی در جامعه و زمینه ساز نسبت های نادرست به مسئولان محترم می شود، در جهت اهداف بدخواهان و دشمنان قسم خورده ملت ایران است. بر همین اساس مطلب منتشر شده در فضای مجازی که در آن فردی ادعایی را درباره واکنش رهبر انقلاب اسلامی به نامه رئیس جمهور مطرح کرده از اساس کذب و خلاف واقع است.

روایت

میراثی که هرگز نمی میرد

< (به خاطر آقا مهندس هسته ای می خونم.) نورا، دانشجوی دانشگاه شهید بهشتی، اولین بار بود که پا به زمینیه می گذاشت. گفت: «منتظر بودم دانشجوی بشم تا شاید قرعه به نامم بیفته. نشد. گفتم از طریق بسیج و تشکل ها بیام... باز هم نشد.» مکث کرد. «کاش می شد فقط شش ماه، زمان رو به عقب برگردونم...» اشک امانش نداد. چند لحظه سکوت کرد و ادامه داد: «آقا همیشه از علم می گفتند؛ از هسته ای، نانو، بیوتکنولوژی و هوش مصنوعی... من هم به خاطر آقا مهندسی هسته ای رو انتخاب کردم.» بغضش را فرو خورد. «با خودم گفتم آقا ناظر به رفتار ماست. آقا و استادامون کنار هم هستند... ما هم باید راهشون رو ادامه بدیم. دانشکده ی مهندسی هسته ای دانشگاه شهید بهشتی به عزای آقا و استادامون نشسته! اما هنوز نفس می کشه... و ادامه می ده.»

گفت وگو با دانشجویان حاضر در مراسم عزاداری اربعین در جوار محل شهادت رهبر شهید انقلاب؛ ۱۳/۵/۱۴۰۵

سمانه اعتمادی جم

